

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ - ПАЗАРДЖИК

ОТДЕЛ "ПРОФИЛАКТИКА НА БОЛЕСТИТЕ И
ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕТО"

ДОКЛАД

с анализ на резултатите от мониторинга и контрола на нейонизиращите лъчения,
като фактор на жизнената среда и на обектите, източници на нейонизиращи
лъчения

през 2023 година

Въведение в електромагнитните полета

Електромагнитното поле (ЕМП) – представлява вид материя, която се характеризира със силово действие върху заредени частици. Дефинира се и като съвкупност от променливи, взаимно индуциращи се вихрови електрическо и магнитно полета. При микроскопско наблюдение електромагнитното поле проявява дискретни свойства – състои се от елементарни частици (кванти или фотони), а в условията на макроскопско наблюдение, електромагнитната енергия се разпространява във формата на електромагнитни вълни, които от своя страна могат да се изразят чрез електрическото и магнитното поле, разпространяващи се в пространството. Електромагнитните полета са комбинация от невидими електрически и магнитни полета с различна сила.

Повечето електромагнитни полета създадени от човека са със специфична честота, варираща от: **високи** радиочестоти – като тези използвани от мобилните телефони; през **средни** честоти – като тези генерирани от компютърните екрани; до **изключително ниски честоти** – като тези генерирани от електрическите проводници.

Съвременните средства за комуникация създават нейонизиращо електромагнитно поле. Нейонизиращо електромагнитно поле е съвсем различно от йонизиращото излъчване (радиация), което се асоциира с рентгеновите и гама-лъчи и техните биологични ефекти върху хората. Няма доказателства за нездравословни ефекти от радиочестотните полета, които са под нивата в международно приетите ограничения. Единственият доказан от науката ефект в тази част на честотния спектър (нейонизиращите лъчения) е повишаване на телесната температура, т.нар. топлинен ефект.

Базовите станции на мобилните оператори и радиопредавателните кули са съоръжения, проектирани за предаване на радиосигнали. Тъй като полевата сила бързо отслабва с разстоянието, повечето хора са изложени на малка част от препоръчителния максимум. Хората, които живеят или работят в близост до предавателни кули са експонирани в най-голяма степен, защото там полетата са най-силни.

Стойностите на електромагнитно поле, създавано от базовите станции и мобилните телефони, са много по-ниски от тези, необходими за произвеждане на топлина с потенциален ефект върху здравето.

Нормативният документ, въвеждащ гранични стойности (пределно допустими нива - ПДН) за защита на населението, е Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти (Обн. ДВ, бр. 35 от 03.05.1991 г., попр. ДВ, бр. 38 от 14.05.1991 г., изм. ДВ, бр. 8 от 22.01.2002 г.). Той регламентира граничните стойности за определен честотен диапазон за стационарни комуникационни източници, излъчващи в населените места.

За честоти от 30 kHz до 30 GHz, се нормира величината "плътност на мощност" (S , $\mu\text{W}/\text{cm}^2$). Приетата гранична стойност за тези честоти, осигуряваща достатъчна защита на здравето на населението е $10 \mu\text{W}/\text{cm}^2$.

Съгласно действащото законодателство в Република България нейонизиращите лъчения в жилищни, производствени, обществени сгради и урбанизирани територии са фактори на жизнената среда и подлежат на регистрация и контрол, а обектите, източници на нейонизиращи лъчения са обекти с обществено предназначение и като такива подлежат на държавен здравен контрол.

Съгласно чл. 36, ал. 3 от Закона за здравето (Обн. ДВ, бр. 70 от 10.08.2004 г., изм. и доп. ДВ, бр. 18 от 27.02.2018 г.) регионалните здравни инспекции създават и поддържат публичен регистър на обектите с обществено предназначение при условия и по ред, определени с наредба на министъра на здравеопазването, в т.ч. обектите, източници на нейонизиращи лъчения.

1. Регистрирани обекти, източници на нейонизиращи лъчения в Регистъра на обекти с обществено предназначение на територията на област Пазарджик и по общини

До 30.11.2023 г. в регистъра на обектите с обществено предназначение на РЗИ - Пазарджик са вписани общо 243 обекта, източници на нейонизиращи лъчения, от които 6 бр. са новорегистрирани през 2023 г., а при 7 бр. е настъпила промяна в обстоятелствата.

Няма заличени обекти източници на нейонизиращи лъчения от регистъра на обекти с обществено предназначение за 2023 г. на територията на област Пазарджик.

2. Разпределение на обектите, източници на ЕМП, според собственика

Таблица № 1

Общини	Брой станции на мобилни оператори	Разпределение на обектите източници на ЕМП, според собственика										
		„Космо България Мобайл“ ЕАД	„БТК“ ЕАД	„А1 България“ ЕАД	„Мобилтел“ ЕАД	„Теленор България“ ЕАД	„Булсатком“ ЕАД	„Макс Телеком“ ООД	ДП „Ръководство на въздушно движение“	„Нуртс Диджитълс“ ЕАД	„Вивакон България“ ЕАД	„Цетин България“ ЕАД
Батак	19	3	4	5	2	5						
Белово	15		6	3	1	4						1
Брацигово	10	1	4		3	2						
Велинград	33	4	10	2	7	2		3			1	4
Лесичово	4		1		1	2						
Пазарджик	80	9	17	9	11	16	9	1			2	6
Панагюрище	31	4	8	9	2	5			1	1		1
Пещера	10	4	3		1	1						1
Ракитово	11	1	3	2	1	4						
Септември	19	2	7	3	2	4	1					
Стрелча	5	1	1	1	1	1						
Сърница	6	1	1	2		2						
Общо:	243	30	65	36	32	48	10	4	1	1	3	13

3. Обекти, подлежащи на мониторинг

Мониторингът на електромагнитни полета (ЕМП) включва:

- измервания на всички обекти източници на нейонизиращи лъчения, които са разположени в близост (например върху сгради, разположени в съседство) до детски, учебни и лечебни заведения, които попадат или са разположени по границите на хигиенно-защитната зона, с цел установяване съответствието на нивата на електромагнитните полета с действащите норми и изисквания, съгласно Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно – защитни зони около излъчващи обекти (Обн. ДВ, бр. 35 от 03.05.1991 г., попр. ДВ, бр. 38 от 14.05.1991 г., изм. ДВ, бр. 8 от 22.01.2002 г.).

- измервания в околната среда на 10% от всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територията с голяма концентрация на население и жилищни сгради (централна градска част и жилищни комплекси) в големите градове на територията на областта.

В област Пазарджик антените на мобилните оператори са разположени както следва:

- 143 в жилищна територия;
- 100 извън населени места.

4. Обекти с извършен мониторинг

През 2023 г. бе планиран и осъществен мониторинг на 27 базови станции на мобилни оператори, от които 16 разположени в близост до детски и учебни заведения, 1 бр. разположена в близост до лечебно заведение и 10 базови станции, разположени в жилищна територия

I. Обекти източници на нейонизиращи лъчения, разположени в близост до детски, учебни и лечебни заведения. (Таблица № 2).

Таблица № 2

№	Обект, в който се извършва измерването	Източник на ЕМП
1.	ОУ „Любен Каравелов“, гр. Пазарджик, ул. „Панайот Волов“ №1	Базова станция тип GSM/UMTS № 3179, гр. Пазарджик, кв. „Запад“, ул. „Панайот Волов“ № 2, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик; Оператор „Космо България Мобайл“ ЕАД
2.	ОУ „Христо Смирненски“, гр. Пазарджик, ул. „Димитър Петков“ № 11	Базова станция PAZ 0001 „Антим“, гр. Пазарджик, ул. „Антим I“ № 19, вх. А, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел“ ЕАД
3.	ДГ „Радост“, гр. Пазарджик, ул. „Димитър Греков“ № 2	Базова станция № PAZ 0005 „Острова“, гр. Пазарджик, ул. „Антим I“ №10, сграда с идентификатор 55155.503.1014.1 Оператор: „Булсатком“ ЕАД.
4.	СУ „Георги Брегов“, гр. Пазарджик, ул. „Георги Бенковски“ № 20	Базова станция за GSM/UMTS оборудване № PAZ 0007 „Врегов“, гр. Пазарджик, ул. „Георги Брегов“ № 13, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел“ ЕАД

5.	ОУ „Св. Клиент Охридски“, гр. Пазарджик, ул. „Васил Левски“ № 58	Базова станция № PAZ 002 - „Данаилов“, гр. Пазарджик, ул. „Васил Левски“ № 62, вх. А, сграда с идентификатор 55155.504.886.1, УПИ I-886, за жил. стр-во и търговия, кв. 1216, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик; Оператор: „Булсатком“ ЕАД
6.	Общежитие на спортно училище СУ „Георги Бенковски“, гр. Пазарджик, бул. „Христо Ботев“ №38	Базова станция PAZ 0005.А. Bonev, гр. Пазарджик, ул. „Петър Бонев“ №120. Оператор: „А1 България“ ЕАД.
7.	ДГ „Слънчо“, гр. Пазарджик, ул. „Веслец“ №1	Приемно-предавателна станция 3057, гр. Пазарджик, ул. „Васил Левски“ 64, сграда с идентификатор 55155.501.181.1, оператор „Цетин България“ ЕАД
8.	ДГ „Здравец“, гр. Пазарджик, ул. „Васил Априлов“ 1	Приемно-предавателна станция PAZ0200.A000 „Болнична“, гр. Пазарджик, ул. „Васил Априлов“ №2, оператор: „А1 България“ ЕАД
9.	ОУ „Отец Паисий“, гр. Батак, ул. „Иван Вазов“ № 3	Базова станция PAZ 0003 „Батак“, ОУ „Отец Паисий“, гр. Батак, ул. „Иван Вазов“ № 3, общ. Батак, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел“ ЕАД
10.	СУ „Александър Иванов - Чапай“, гр. Белово, ул. „Тодор Каблешков“ № 5	Базова станция PAZ 0004 „Белово“, гр. Белово, ул. „Юндола“ № 5, бл. 4, вх. Б, общ. Белово, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел“ ЕАД
11.	СУ „Васил Левски“, гр. Велинград, ул. „Кристал“ № 10	Базова станция PAZ 0057 „Ленища“, гр. Велинград, ул. „Ленища“ № 8, УПИ XVII - жил. стр-во, кв 382, общ. Велинград, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел“ ЕАД
12.	ДГ „Митко Палаузов“, гр. Ракитово, ул. „Христо Ботев“ № 7	Приемно-предавателна станция PD 2724, гр. Ракитово, ул. „Иван Клинчаров“ № 57, УПИ XII-633, кв. 27, общ. Ракитово, обл. Пазарджик; Оператор: „БТК“ АД
13.	ПГ по МЗС, гр. Септември, бул. „България“ № 72	Базова станция тип GSM/UMTS и радиорелеен възел № 3074, гр. Септември, бул. „България“ № 65, вх. А и Б, общ. Септември, обл. Пазарджик; Оператор: „Космо България Мобайл“ ЕАД

14.	СУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Стрелча, ул. „България“ № 69	Базова станция № 3059, гр. Стрелча, бул. „България“ № 67, хотел „Стрелча“, общ. Стрелча, обл. Пазарджик; Оператор: „Космо България Мобайл“ ЕАД
15.	МЦ „ЕЛСЕМ“, гр. Стрелча, ул. „Иван Павлов“ №2	Базова станция PD 2936А, гр. Стрелча, ул. „Иван Павлов“ №13 Оператор: „БТК“ ЕАД
16.	СУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Сърница, ул. „Свобода“ №60	Приемно-предавателна станция PF2723_А, гр. Стрелча, ул. „Унген“ №4, общинско общежитие, УПИ ХХІІІ, кв. 15; Оператор: „БТК“ ЕАД
17.	ДГ „Пролет“, гр. Панагюрище, ул. „Кръстьо Гешанов“ 8	Базова станция PAZ0044.A005 „Театъра“, гр. Панагюрище, ул. „Петър Карапетров“ №2, УПИ ХІV-192, кв. 48,; Оператор „А1 България“ ЕАД

II. Обекти, източници на нейонизирани лъчения, разположени на територията с голяма концентрация на население и жилищни сгради (Таблица № 3).

Таблица № 3

№	Източник на ЕМП, оператор	Адрес на обекта
1.	Приемно-предавателна станция за глас и/или данни PD 2431_А	с. Црънча, общ. Пазарджик, УПИ I-административна сграда, кв. 37, оператор: „БТК“ ЕАД
2.	Приемно-предавателна станция 3298	гр. Велинград, общ. Велинград, бул. „Съединение“ 218, сграда с идентификатор 10450.502.320.1, оператор: „Цетин България“ ЕАД
3.	Приемно-предавателна станция 3065	гр. Велинград, общ. Велинград, ул. „Христо Ясенов“ 18, УПИ XI-5904, кв.7, оператор: „Цетин България“ ЕАД
4.	Базова станция PAZ0008 „BULAIR“	гр. Пазарджик, ул. „Булаир“ 37, сграда с идентификатор 55155.501.1069.1, оператор: „Мобилтел“ ЕАД
5.	Приемно-предавателна станция 3212	гр. Пазарджик, ул. „Стефан Караджа“, бл.13, вх. А, сграда с идентификатор 55155.501.893.1, оператор „Цетин България“ ЕАД

6.	Приемно-предавателна станция за глас и/или данни PD2405_A Vinogradetz	с. Виноградец, общ. Септември, УПИ I-търговия и услуги, кв.44а „Дом на лозаря“ оператор: „БТК“ ЕАД
7.	Приемно-предавателна станция за глас и/или данни PD2727	гр. Септември, общ. Септември, бул. „България“ 78 оператор: „БТК“ ЕАД
8.	Базова станция № 3217	гр. Пещера, ул. „Симон Налбант“ № 46, вх. Б, оператор: „Космо България Мобайл“ ЕАД
9.	Приемно-предавателна станция №PD 2763_A	гр. Пещера, ул. „Симон Налбант“ № 48, вх. А, сграда с идентификатор 56277.501.358.1, оператор: „БТК“ ЕАД
10.	Базова станция №3168	гр. Батак, пл. „Освобождение“ №5, сграда с идентификатор 02837.501.735.1, оператор : „Теленор България“ ЕАД

Когато източникът на електромагнитното поле излъчва в диапазона над 300MHz се измерва само плътност на мощност S [$\mu\text{W}/\text{cm}^2$] - моментна и средна стойност на показателя.

Таблица № 4

Но	Свързани източници на ЕМП	Описание на мястото на измерване	Отстояние от източника на излъчване до мястото на измерване Хоризонтално, L [m]	Отстояние от източника на излъчване до мястото на измерване Вертикално, Δh [m]	Моментна стойност на плътността на мощност S [$\mu\text{W}/\text{cm}^2$]	Средна стойност на плътността на мощност за 6 min интервал S [$\mu\text{W}/\text{cm}^2$]	Пределно допустимо ниво S [$\mu\text{W}/\text{cm}^2$]
1	PAZ0044.A005	двор	100	25	0,1	0,1	10
2	PAZ0003	Двор	50	20	0,5	0,4	10

3	PAZ0003	Двор	30	20	0,1	0,1	10
4	3179	двор - запад	30	32	0,1	0,1	10
5	PAZ005	двор - запад	60	40	0,1	0,1	10
6	3179	двор - изток	60	32	0	0	10
7	PAZ005	двор - изток	10	40	0,3	0,2	10
8	3059	двор - югозапад	30	16	0	0	10

9	3059	двор - югоизток	30	16	0,1	0	10
10	PD2724	двор (детска площадка)	50	15	0,2	0,2	10
11	PAZ0004	двор запад	70	22	0,2	0,2	10
12	PAZ0004	двор изток	60	22	0,1	0,1	10
13	PAZ0001	двор север	40	27	0,2	0,1	10
14	3054	двор север	60	33	0	0	10

15	PAZ0007	двор север	70	25	0,2	0,1	10
16	PAZ0001	двор юг	60	27	0,3	0,2	10
17	3074	двор юг	100	22	0,1	0	10
18	PAZ0057	двор юг	80	27	0,5	0,4	10
19	PAZ002	двор юг	50	36	0	0	10
20	PD2723_A	двор юг	100	16	0,1	0	10

21	PAZ0200.A000	двор югозапад	60	45	0,2	0,1	10
22	3054	ет. 2 последен - спалня	100	29	0,2	0,1	10
23	PD2724	ет. 2, последен - занималня	60	9	0,1	0,1	10
24	PAZ0044.A005	ет. 2, последен - занималня	100	12	0	0	10
25	PD2724	ет. 2, последен - спалня	60	9	0,1	0,1	10
26	PD2724	ет. 2, последен - тераса	60	9	0,3	0,3	10

27	PAZ0044.A005	ет. 2, последен - учителска стая	100	12	0,1	0,1	10
28	PAZ0200.A000	ет. 3 последен - занималня	100	39	0	0	10
29	PAZ0007	ет. 3 последен - кабинет по музика и СОП № 310	50	19	0,4	0,3	10
30	PD2936A	ет. 3, последен - кабинет запад	30	10	0	0	10
31	PD2936A	ет. 3, последен - кабинет изток	30	10	0	0	10
32	3059	ет. 3, последен - кабинет по БЕЛ	40	8	0,1	0,1	10

33	PAZ0001	ет. 3, последен - класна стая	70	15	0,4	0,3	10
34	PD2723_A	ет. 3, последен - класна стая на 4А клас	70	10	0	0	10
35	PAZ0004	ет. 3, послен - класна стая на 8А клас	80	12	0,2	0,2	10
36	PAZ002	ет. 4 последен - кабинет по история и география	60	27	0,3	0	10
37	3179	ет. 4, последен - кабинет 305	40	20	0	0	10
38	PAZ0005.A	ет. 6, последен - стая 611	70	7	1,5	1,3	10

39	3074	ет.3, последен - кабинет по информатика	40	17	0,9	0,8	10
40	PAZ0057	ет.4 последен, кабинет 400	100	18	1,7	1,4	10
41	PAZ005	етаж втори - занималня	30	36	0	0	10
42	PAZ005	етаж втори - спалня	30	36	0,1	0	10
43	PAZ0003	Етаж последен - кабинет	15	5	0	0	10
44	PAZ0003	Етаж последен, помещение под БС	3	5	0	0	10

45	PAZ0044.A005	пред входа на детската градина	100	25	0	0	10
46	PAZ0005.A	пред входа на общежитието	70	26	0,3	0,3	10
47	PD2936A	пред входа на поликлиниката	40	18	0,1	0,1	10
48	3059	пред входа на училището	50	16	0	0	10
49	3179	пред входа на училището	40	30	0,1	0	10
50	PAZ0001	пред входа на училището	70	42	0,1	0,1	10

51	PAZ0003	Пред входа на училището	40	20	0,1	0,1	10
----	---------	-------------------------	----	----	-----	-----	----

В таблица № 4 са представени данните от извършените измервания на ЕМП в сгради на детски и учебни заведения, пред входа и прилежащата територия на съответните обекти. Извършени са измервания в пет детски градини, десет училища, едно общежитие към учебно заведение и една поликлиника.

При пределно допустимо ниво плътност на енергиен поток S /плътност на мощност/ $S = 10 \mu\text{W}/\text{cm}^2$ няма установени превишения при нито едно от извършените измервания.

- Стойности на ЕМП измерени на 10% от всички останали обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територия с голяма концентрация на население и жилищни сгради:

Таблица № 5

№	Свързани източници на ЕМП	Описание на мястото на измерване	Отстояние от източника на излъчване до мястото на измерване Хоризонтално, L [m]	Отстояние от източника на излъчване до мястото на измерване Вертикално, Δh [m]	Моментна стойност на плътността на мощност S [$\mu W/cm^2$]	Средна стойност на плътността на мощност за 6 min интервал S [$\mu W/cm^2$]	Пределно допустимо ниво E [V/m]	Пределно допустимо ниво S [$\mu W/cm^2$]
1	3168	срещу секторна антена А	50	17	0,1	0,1		10
2	PAZ0008	срещу сектор 1	40	27	0,3	0,2		10
3	PAZ0008	срещу сектор 1	20	27	0,2	0,1		10
4	3065	срещу сектор 1	20	14	0,7	0,5		10
5	3212	срещу сектор 1 и 1А	20	31	0,2	0,2		10
6	3212	срещу сектор 1 и 1А	40	31	0,2	0,1		10
7	PAZ0008	срещу сектор 2	20	27	0,1	0,1		10
8	3065	срещу сектор 2	20	14	1,1	1		10

9	3212	срещу сектор 2 и 2А	40	31	0,2	0,2	10
10	3212	срещу сектор 2 и 2А	20	31	0,5	0,4	10
11	3212	срещу сектор 2 и 2А	60	31	0,4	0,4	10
12	PAZ0008	срещу сектор 3	60	27	0,1	0,1	10
13	PAZ0008	срещу сектор 3	40	27	0,2	0,2	10
14	PAZ0008	срещу сектор 3	20	27	0,1	0,1	10
15	3065	срещу сектор 3	20	14	0,2	0,2	10
16	3065	срещу сектор 3	40	14	0,2	0,1	10
17	3065	срещу сектор 3	60	14	0,2	0,1	10
18	3298	срещу сектор А и А1	20	24	0,4	0,4	10
19	3298	срещу сектор А и А1	40	24	0,2	0,2	10
20	3298	срещу сектор В и В1	20	24	0,3	0,2	10
21	3298	срещу сектор С и С1	20	24	0,2	0,1	10
22	3298	срещу сектор С и С1	40	24	0,2	0,1	10

23	3298	срещу сектор С и С1	60	24	0,2	0,1	10
24	PD2431_A	срещу секторна антена 1	40	18	0,2	0,2	10
25	PD2431_A	срещу секторна антена 1	60	18	0,1	0,1	10
26	PD2405_A	срещу секторна антена 1	40	19	0,2	0,1	10
27	PD2763_B	срещу секторна антена 1	20	27	0,3	0,2	10
28	PD2763_B	срещу секторна антена 1	40	27	0,2	0,2	10
29	PD2763_B	срещу секторна антена 1	60	27	0,2	0,2	10
30	PD2431_A	Срещу секторна антена 1	20	18	0,1	0,1	10
31	PD2405_A	Срещу секторна антена 1	20	19	0,1	0	10
32	PD2431_A	срещу секторна антена 2	30	18	0,1	0,1	10
33	PD2405_A	срещу секторна антена 2	20	19	0	0	10
34	PD2763_B	срещу секторна антена 2	20	27	0,7	0,6	10

35	PD2763_B	срещу секторна антена 2	40	27	0,6	0,5	10
36	PD2763_B	срещу секторна антена 2	60	27	0,6	0,6	10
37	PD2431_A	срещу секторна антена 3	20	18	0,1	0,1	10
38	PD2431_A	срещу секторна антена 3	40	18	0,1	0,1	10
39	PD2431_A	срещу секторна антена 3	60	18	0	0	10
40	PD2405_A	срещу секторна антена 3	20	19	0,1	0,1	10
41	PD2763_B	срещу секторна антена 3	20	27	0,2	0,1	10
42	PD2763_B	срещу секторна антена 3	50	27	0,3	0,2	10
43	3212	срещу секторна антена 3 и 3А	20	31	0,2	0,1	10
44	3212	срещу секторна антена 3 и 3А	40	31	0,5	0,4	10
45	3212	срещу секторна антена 3 и3А	60	31	0,6	0,5	10

46	PD2727	срещу секторна антена В и В1(UMTS)	60	24	0,6	0,5	10
47	3168	срещу секторна антена А	15	17	0,1	0,1	10
48	3168	срещу секторна антена А	30	17	0,1	0,1	10
49	3217	срещу секторна антена А	20	20	1,3	1,2	10
50	3217	срещу секторна антена А	40	20	0,4	0,4	10
51	3217	срещу секторна антена А	60	20	0,3	0,2	10
52	PD2727	срещу секторна антена А и А1(UMTS)	20	24	0,5	0,5	10
53	3168	срещу секторна антена В	20	17	0,1	0,1	10
54	3168	срещу секторна антена В	40	17	0,2	0,1	10
55	3217	срещу секторна антена В	20	20	0,4	0,3	10
56	3217	срещу секторна антена В	40	20	0,7	0,6	10

57	3217	срещу секторна антена В	60	20	0,3	0,2	10
58	PD2727	срещу секторна антена В и В1(UMTS)	20	24	0,7	0,5	10
59	PD2727	срещу секторна антена В и В1(UMTS)	40	24	0,8	0,7	10
60	3168	срещу секторна антена С	20	17	0,3	0,3	10
61	3217	срещу секторна антена С	15	20	0,6	0,5	10
62	3217	срещу секторна антена С	50	20	0,2	0,2	10
63	PD2727	срещу секторна антена С и С1(UMTS)	20	24	0,3	0,2	10
64	PD2727	срещу секторна антена С и С1(UMTS)	40	24	0,6	0,5	10

Извършен е мониторинг на 10 броя източници на електромагнитно поле, разположени на територия с голяма концентрация на население и сгради. Направени са 64 бр. измервания.

При пределно допустимо ниво на плътност на енергиен поток S /плътност на мощност/ $S = 10 \mu\text{W}/\text{cm}^2$ няма установени превишения при нито едно от извършените измервания.

6. Технически средства, с които са проведени измерванията

Измерването на източниците на ЕМП се извърши в периода 09.10.2023 г. – 20.10.2023 г., съвместно със служители от отдел „Лабораторни изследвания“ при РЗИ – Пловдив. Измерени бяха стойностите на плътност на енергиен поток /плътност на мощност/ S ($\mu\text{W}/\text{cm}^2$), съгласно „Методика за измерване и оценка на ЕМП в населена околност на предавателни антени към системи за мобилни връзки - сборник методи за хигиенни изследвания, НЦХМЕХ, том IV, както и за спазване изискванията на чл. 5, ал. 1 от Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно – защитни зони около излъчващи обекти (Обн. ДВ, бр. 35 от 3.05.1991 г., попр. ДВ, бр. 38 от 14.05.1991 г., изм. ДВ, бр. 8 от 22.01.2002 г.).

Пределно допустимото ниво (ПДН) за параметъра плътност на енергиен поток /плътност на мощност/ S ($\mu\text{W}/\text{cm}^2$), съгласно нормативната уредба е $S_{\text{пдн}} = 10\mu\text{W}/\text{cm}^2$. За извършване на измерванията е използван преносим уред за измерване на ЕМП - Wavecontrol SMP; Инд. № 13SM0254 със сонда WPF8 - №13WP040289. Свидетелство за калибриране № 16/02165 от 08.11.2016г. LabCal-Wavecontrol, Radio-electric Calibration Laboratory, C/Pallars 65-71, 08018 Barsezona (Spain), работна честотна лента от 100 kHz до 8 GHz.

Резултатите от измерванията са представени в Протоколи от контрол на електромагнитни полета в зависимост от мястото на измерване и разстоянието до излъчвателя на електромагнитното лъчение.

7. Брой на извършените проверки по сигнали и жалби и резултатите от тях

За периода от 01.12.2022 г. до 30.11.2023 г. в РЗИ-Пазарджик е постъпила една жалба, свързана с източници на нейонизиращи електромагнитни лъчения от живущите на ул. „Николай Хрелков“ № 30, гр. Велинград. По повод жалбата служители на дирекция „Обществено здраве“ при РЗИ-Пазарджик, съвместно със служители на РЗИ-Пловдив извършиха проверка на място в обекта, при която се констатира наличие на два броя източници на нейонизиращи лъчения (базови станции), монтирани на покрива

на хотел „Панорама“, които са вписани в Регистъра на обектите с обществено предназначение на РЗИ-Пазарджик. Извършено бе измерване на плътност на енергиен поток на базовите станции в два от апартаментите в жилищна сграда 1, както и на терасите към тях, а именно в ап.19 и ап.21. Измерването бе извършено в присъствието на собствениците на жилищата и представител на хотел Панорама. Видно от Протокол №ФФ-74/25.05.2023фг. на отдел ЛИ /РЗИ-Пловдив/ измерените стойности на контролирания параметър съответстват на Наредба № 9 (Приложение № 2 към чл. 5, ал.1) от 14 март 1991 г., за пределно допустимите нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони, около излъчващи обекти.

За резултатите от проверката своевременно бяха уведомени жалбоподателите

8. Изводи и заключения

От представените резултати на извършените измерванията на ЕМП на базови станции за мобилна комуникация на територията на област Пазарджик се отчита, че измерените стойности са под пределно допустимото ниво на показателя **плътност на мощност**, посочен в Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти (Обн. ДВ, бр. 35 от 03.05.1991 г., попр. ДВ, бр. 38 от 14.05.1991 г., изм. ДВ, бр. 8 от 22.01.2002 г.).

Обследваните антени на мобилни оператори не представляват здравен риск за населението, живеещо в близост до тях.